

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ**

Уманський національний університет садівництва

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ЛІСОВОГО ТА САДОВО-ПАРКОВОГО
ГОСПОДАРСТВА**

Умань 2014

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА
УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ**

**Уманський національний університет садівництва
Факультет лісового і садово-паркового господарства
Кафедра лісового господарства**

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ЛІСОВОГО ТА САДОВО-ПАРКОВОГО ГОС-
ПОДАРСТВА**

**до 135-ї річниці від дня народження М.О. Ткаченка,
випускника лісового відділення 1899 року
Уманського училища землеробства і садівництва**

Умань – 2014

Матеріали наукової конференції «Перспективи розвитку лісового та садово-паркового господарства» / [Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін.]. – Умань, 2014. – 420 с.

У збірнику матеріалів висвітлено результати наукових досліджень, проведених працівниками факультету лісового і садово-паркового господарства Уманського національного університету садівництва, інших навчальних закладів та науково-дослідних установ.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Непочатенко О. О. – ректор УНУС, доктор економічних наук, професор
Мостов'як І. І. – к. с.-г. н., доцент, перший проректор
Карпенко В. П. – д. с.-г. н., професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності
Заморський О. О. – к. с.-г. н., доцент, декан факультету лісового і садово-паркового господарства
Шлапак В. П. – д. с.-г. н., професор, зав. каф. лісового господарства
Поліщук В. В. – к. с.-г. н., доцент, зав. каф. садово-паркового господарства
Парій Ф. М. – д. б.н., професор, зав. кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології
Курка С. С. – к. б. н., ст. викладач, зам. декана факультету лісового і садово-паркового господарства
Балабак А. Ф. – д. с.-г. н., професор
Сонько С. П. – д. геогр. н., професор
Щемякін М. В. – к. с.-г. н., доцент
Кирилюк В. П. – к. с.-г. н., доцент
Коваль С. А. – к. с.-г. н., доцент
Іщук Г. П. – к. с.-г. н., ст. викладач
Вітенко В. А. – к.б.н., викладач
Баюра О. М. – к. с.-г. н., ст. викладач
Кульбиський В. Л. – к. с.-г. н., викладач

Відповідальний секретар Іваннікова Н. М.

Рекомендовано до друку методичною комісією факультету лісового і садово-паркового господарства УНУС, протокол № 4 від 25.02.2014 р.

За достовірність опублікованих матеріалів відповідальність несуть автори.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ЛІСОВОГО ТА САДОВО-ПАРКОВОГО
ГОСПОДАРСТВА

*до 135-ї річниці від дня народження М.О. Ткаченка,
випускника лісового відділення 1899 року
Уманського училища землеробства і садівництва*

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Геркіял О. М., Шлапак В. П., Мостов'як І. І., Марно-Куца О. Ю.	ТКАЧЕНКО МИХАЙЛО ОЛЕФІРОВИЧ: ТВОРЧИЙ ШЛЯХ ВИДАТНОГО НАУКОВЦЯ.....	12
Шлапак В. П., Геркіял О. М., Мостов'як І. І.	ДО 170-РІЧЧЯ КАФЕДРИ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА.....	16
Гойчук А. Ф., Дрозда В. Ф., Розенфельд В. В.	АУТОМІКРОФЛОРА НАСІННЯ СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ.....	23
Дебринюк Ю. М.	НАПРЯМКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПЛАНТАЦІЙНОГО ЛІСОВИРОЩУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	26
Шемякін М. В., Шлапак В. В., Прокопенко Н. А.	ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ ТА ПРОДУКТИВНОСТІ РОЗСАДНИКІВ БАГАТОРІЧНИХ КУЛЬТУР.....	33
Собченко В. Ф.	ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ГОМОТРАНСПЛАНТАЦІЇ В РОСЛИННИЦТВІ ПРИ СТВОРЕННІ ТА РОЗМНОЖЕННІ ДЕКОРАТИВНИХ ФОРМ ДЕРЕВ І КУЩІВ ДЛЯ ПАРКОВИХ КОМПОЗИЦІЙ.....	38

ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО

Белеля С. О.	ВПЛИВ СТИМУЛЯТОРІВ РОСТУ НА ПРОРОСТАННЯ НАСІННЯ МОДРИНИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ.....	53
Білоус В. І.	ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ З ЛІСОВОЇ СЕЛЕКЦІЇ В ЛІСАХ УКРАЇНИ.....	55
Бурдейний С. В., Курка С. С.	СТВОРЕННЯ І ВИРОЩУВАННЯ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР ДУБА ЗВИЧАЙНОГО (<i>QUERCUS ROBUR</i> L.) В ДП «САВРАНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	57
Вдовця О. О., Шлапак В. В.	ОСОБЛИВОСТІ ЗАЛІСЕННЯ ПІЩАНОЇ ТЕРАСИ ЧИГИРИНСЬКОГО ТА ЧЕРКАСЬКОГО БОРУ.....	59
Візнюк П. А., Коваль С. А.	ОРГАНІЗАЦІЯ ЛІСОВОГО РОЗСАДНИКА В УРОЧИЩІ «БІЛОГРУДІВКА» ННВВ УМАНСЬКОГО НУС.....	61

Галицький С. О., Бабій Л. О., Білоус В. І.	ВИВЧЕННЯ СТРУКТУРИ ДЕРЕВНИХ ТА КУЩОВИХ НАСАДЖЕНЬ 33-ГО КВАРТАЛУ НДП «СОФІЇВКА» – НАН УКРАЇНИ.....	64
Голяка Д. М., Білоус А. М.	НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОЦІНКИ КОМПОНЕНТІВ ФІТОМАСИ КУЩІВ <i>SALIX CINEREA</i> L. ДЛЯ БІОТЕХНІЧНИХ ЗАХОДІВ.....	66
Гончар О. С., Остапчук О. С.	СТАН ПОЛЕЗАХИСНИХ ЛІСОВИХ СМУГ У РАЙОНІ РОЗМІЩЕННЯ ДП «ЧЕЧЕЛЬНИЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	67
Григорошук А. О., Шпак В. П.	СТВОРЕННЯ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР ДУБА ЗВИЧАЙНОГО В УМОВАХ ННВВ ЛІСОВЕ УРОЧИЩЕ «БІЛОГРУДІВКА».....	70
Гузій А. І., Власюк В. П.	ОСОБЛИВОСТІ ТРАПЛЯННЯ ЗАЙЦЯ СІРОГО (<i>LEPUS EUROPAEUS PALL.</i>) В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ПОЛІССЯ ТА ЛІСОСТЕПУ ЖИТОМИРЩИНИ	72
Делеган І. В., Лушак М. М., Бендаренко В. Д., Делеган І. І.	ДОСВІД РЕГУЛЮВАННЯ ЧИСЕЛЬНОСТІ ПОПУЛЯЦІЇ ВОВКА.....	74
Делеган І. І.	ЛІСІВНИЧО-ЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ ГЕОГРАФІЧНИХ КУЛЬТУР БУКА ЛІСОВОГО В УМОВАХ ЛЬВІВСЬКОГО РОЗТОЧЧЯ.....	76
Демідовський Ю. В.	ПРОЕКТУВАННЯ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР В КАПІТАНІВСЬКОМУ ЛІСНИЦТВІ ДП «КАМ'ЯНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	78
Євдокимов В. К., Остапчук О. С.	ЛІСІВНИЧИЙ ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ПРОРІДЖЕННЯ І ПРОХІДНОГО РУБАННЯ В СИНІЦЬКОМУ ЛІСНИЦТВІ ДП «УМАНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	81
Ейсмонт В. С.	ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ТОВАРНА СТРУКТУРА НАСАДЖЕНЬ СОСНИ НА ГРУНТАХ З КАМ'ЯНИСТОЮ ПОРОДОЮ.....	83
Кирилук В. П.	ЗНЕЛІСЕННЯ І ДЕГРАДАЦІЯ ЛІСІВ.....	85
Ковалевський С. Б.	ВПЛИВ ТРАВ'ЯНИХ РОСЛИН НА СОСНУ ЗВИЧАЙНУ В КУЛЬТУРАХ.....	88
Коваль С. А.	ВИХІД ОБКОРІНЕНИХ СТЕБЛОВИХ ЖИВЦІВ ЯЛИНИ КАНАДСЬКОЇ (ФОРМА КОНІЧНА) ЗАЛЕЖНО ВІД ОБРОБЛЕННЯ РОСТОРЕГУЛЯТИВНОЮ РЕЧОВИНОЮ.....	91
Козаченко І. В.	ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ БІОТЕХНІЧНИХ ЗАХОДІВ У МИСЛИВСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ.....	95

Краснов В. П., Мартинюк А. В.,	ВІДНОВЛЕННЯ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА НА ТЕРИТОРІЯХ ЗАБРУДНЕНИХ РАДІОНУКЛІДАМИ.....	98
Криницька О. Г.,	ДО ПИТАННЯ ПРО ЗМІНУ ҐРУНТОВИХ УМОВ ПІД ВПЛИВОМ РУБОК ГОЛОВНОГО КОРИСТУВАННЯ.....	99
Кудравець Б. А., Курбет Т. В.,	ВМІСТ ¹³⁷ CS В ЧОРНИЦІ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ЩІЛЬНОСТІ РАДІОАКТИВНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ҐРУНТУ.....	101
Куц В. В.,	МАТЕРІАЛЬНО-ГРОШОВА ОЦІНКА ГРАБОВОЇ ЛІСОСИКИ В ДП «ПОГРЕБИЩЕНСЬКИЙ РАЙАГРОЛІС».....	103
Левченко С. О., Іщук Г. П.,	СТВОРЕННЯ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР З ГОРІХА ЧОРНОГО В ДП «КАМ'ЯНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	107
Леонтяк Г. П., Осіпов М. Ю.,	ВПЛИВ ГЛОДУ ОДНОМАТОЧКОВОГО НА ТРАВ'ЯНИЙ ПОКРИВ ЛІСОВИХ ФІТОЦЕНОЗІВ.....	110
Лушак М. М.,	БІОЦЕНОТИЧНА РОЛЬ ТА МИСЛИВСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ЗНАЧЕННЯ ВЕЛИКИХ ХИЖАКІВ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ.....	111
Майборода С. Д., Іщук Г. П.,	ОБСЯГИ ТА ТИПИ ЛІСОВІДНОВЛЕННЯ ТА ЛІСОРОЗВЕДЕННЯ В ДП «КАМ'ЯНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	113
Новостройний С. К., Шемякін М. В.,	ОСОБЛИВОСТІ ДУБОВО-ГРАБОВИХ КУЛЬТУР УРОЧИЩА «БІЛОГРУДІВКА» ННВВ УМАНСЬКОГО НУС.....	116
Остапчук О. С.,	ЛІСІВНИЧО-БІОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ДУБА ЗВИЧАЙНОГО (<i>QUERCUS ROBUR</i> L.).....	118
Осифляк І. Р., Шемякін М. В.,	ДОСЛІДЖЕННЯ ДУБОВО-ЛИПОВИХ КУЛЬТУР В ННВВ УМАНСЬКОГО НУС.....	121
Пилипенко М. О., Остапчук О. С.,	ТЕХНОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ ОСВІТЛЕННЯ В КУЛЬТУРАХ ДУБА ЗВИЧАЙНОГО ДП «ІЛІНЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	124
Пригула А. С., Коваль С. А.,	ПРОЕКТ СТВОРЕННЯ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР У ТОРГОВИЦЬКОМУ ЛІСНИЦТВІ ДП «ОНИКІЇВСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	127
Решетюк О. В.,	ВИКОРИСТАННЯ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ У РЕКРЕАЦІЯХ.....	129
Терещенко Л. І.,	ФОРМУВАННЯ КРОНИ ДЕРЕВ СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ НА ЛІСОНАСІННИХ ПЛАНТАЦІЯХ.....	132

Третяк П. Р.	ІДЕЇ ПРОФЕСОРА М. Е. ТКАЧЕНКА ТА АКТУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ГРСЬКОГО ЛІСІВНИЦТВА.....	135
Фучило Я. Д., Літвін В. М., Сбитна М. В., Фучило Д. Я.	ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНИХ ПЛАНТАЦІЙ В УКРАЇНІ	137
Чернецький Р. О., Леонтьяк Г. П.	ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ СОСНОВИХ ТА ДУБОВИХ НАСАДЖЕНЬ В УМОВАХ ПОГРЕБИЩЕНСЬКОГО ЛІСНИЦТВА ДП «ІЛІНЕЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	139
Шеремета Д. О., Піскун Н. Л.	ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ, СТВОРЕНИХ СІЯНЦЯМИ ІЗ ЗАКРИТОЮ КОРЕНЕВОЮ СИСТЕМОЮ.....	141
Штанько В. П., Шпак В. П.	ТЕХНОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ РУБОК ДОГЛЯДУ В ДП «ЛІСЯНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	143
Яхницький В. Й.	ЛІСІВНИЧО-ЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ СТРАДЧІВСЬКОГО НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧОГО ЛІСОКОМБІНАТУ.....	145

САДОВО-ПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО

Бредіхіна Ю. Л., Солоненко А. М.	РОСЛИННІСТЬ ГАЗОНІВ М. МЕЛІТОПОЛЯ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ЛАНДШАФТНО-АРХІТЕКТУРНИХ КОМПОЗИЦІЙ.....	148
Брен О. Г., Солоненко А. М., Мальцева С. Ю.	ЖИТТЄВИЙ СТАН ДЕРЕВНИХ НАСАДЖЕНЬ СОСНОВОГО ГАЮ ПАРКУ КУЛЬТУРИ ТА ВІДПОЧИНКУ ІМ. м. ГОРЬКОГО (МЕЛІТОПОЛЬ, УКРАЇНА).....	150
Варлащенко Л. Г.	ВПРОВАДЖЕННЯ СИНЬОПЛІДНОЇ ЖИМОЛОСТІ В ОЗЕЛЕНЕННЯ ДАЧНИХ І ПРИСАДИБНИХ ДІЛЯНОК.....	152
Величко Ю. А., Пушка І. М., Поліщук В. В.	ІНТРОДУКЦІЯ ВИДІВ РОДУ <i>SEMPERVIVUM</i> L. В УМОВИ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	154
Дядькова К. Л., Вельчева Л. Г.	ВИКОРИСТАННЯ ДЕКОРАТИВНИХ ДЕРЕВНО-ЧАГАРНИКОВИХ ПОРІД В ОЗЕЛЕНЕННІ БАЗ ВІДПОЧИНКУ НА АЗОВСЬКОМУ УЗБЕРЕЖЖІ.....	156
Заморський О. О., Шлапак В. П., Парубок М. І., Козаченко І. В.	ВСИХАННЯ ЯЛИН У ТАЛЬНІВСЬКОМУ ПАРКУ..	157

Клименко Ю. О., Мороз В. В., Дружина М. М.	ВІКОВА <i>QUERCETA ROBORIS</i> ПАРКУ «ФЕОФА- НІЯ» (м. КИЇВ) (ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ НА ПРИКЛАДІ 3, 5 ТА 6 КВАРТАЛІВ).....	159
Козак Н. І., Вігенко В. А., Терещенко Ю. Ф.	ПРОБЛЕМА ЗАХИСТУ ДЕРЕВНИХ РОСЛИН ВІД УРАЖЕННЯ ОМЕЛОЮ БІЛОЮ (<i>VISCUM ALBUM</i> L.) НА ПРИКЛАДІ ПАРКУ «ПІОНЕРСЬКИЙ» м. УМАНЬ.....	162
Красноштан Т. В.	ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ СОРТІВ СМО- РОДИНИ ЗОЛОТИСТОЇ В ОЗЕЛЕНЕННІ НАСЕ- ЛЕНИХ МІСЦЬ.....	164
Коротун І. В.	ЕКОЛОГО-БІОЛОГІЧНІ ПРИНЦИПИ ПІДБОРУ ДЕКОРАТИВНИХ КУЩОВИХ РОСЛИН ДЛЯ ОЗЕЛЕНЕННЯ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ.....	166
Кравець Т. О., Запливана Ю. А.	ХАРАКТЕРИСТИКА ДОСЛІДЖУВАНИХ ВИДО- ВИХ ФОРМ РОДУ <i>HEUCHERAL</i>	168
Краснов В. П., Мельник В. В.	РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ ПРОДУКЦІЇ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА НА ТЕРИТОРІЯХ, ЗАБРУДНЕНИХ РАДІОНУКЛІДАМИ.....	170
Мажула О. С.	ДОСВІД ЗИМОВОГО САДІННЯ ДЕКОРАТИВНИХ ДЕРЕВ ТА КУЩІВ У ЛІВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСО- СТЕПУ УКРАЇНИ.....	172
Макогоненко Д. С., Поліщук В. В.	ПРОЕКТ ОЗЕЛЕНЕННЯ ТЕРИТОРІЇ ДИТЯЧОГО САДКА «РОДНІЧОК» В с. РОДНИКІВКА УМАН- СЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	174
Мальцева І. А.	ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ, РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ МІСТ СТЕПОВОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ (НА ПРИКЛАДІ м. МЕЛІТОПОЛЯ).....	176
Мамчур В. В.	ВИКОРИСТАННЯ В ОЗЕЛЕНЕННІ КОПИТНЯКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО (<i>ASARUM EUROPAEUM</i> L.).....	178
Мамчур Т. В.	ВИКОРИСТАННЯ РОДИНИ <i>HYDRANGEACEAE</i> В ОЗЕЛЕНЕННІ.....	179
Марно-Куца О. Ю.	ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО РЕКОНСТРУКЦІЇ, ВІДНОВ- ЛЕННЯ ТА ФОРМУВАННЯ ЗЕЛЕНИХ НАСА- ДЖЕНЬ СКВЕРУ ГЕРОЯМ ВЕЛИКОЇ ВІТЧИЗНЯ- НОЇ ВІЙНИ В МІСТІ УМАНЬ.....	182
Намлієва Л. М.	ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ОЗЕЛЕНЕННЯ МІС УКРАЇНИ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТОЛІТТЯ... ..	184

Огінський І. В. Білоус В. І.	СТАН КЛЕНА ПОЛЬОВОГО (<i>ACER CAMPESTRE</i> L.) В НАСАДЖЕННЯХ 28 КВАРТАЛУ ДЕНДРОПАРКУ «СОФІЇВКА» – НАН УКРАЇНИ.....	186
Партика В.В., Коваль С. А.	ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗСАДНИКА ДЕКОРАТИВНИХ І ЛІСОВИХ КУЛЬТУР У НЕМИРІВЬКОМУ ЛІСНИЦТВІ ДП «ІЛІНЕЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	188
Парубок М. І., Замрій Р. О.	ОЗЕЛЕНЕННЯ ТЕРИТОРІЇ МЕМОРІАЛУ ЗАГИБЛИМ ВОЇНАМ С. МЕДВИН БОГУСЛАВСЬКОГО РАЙОНУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	191
Поліщук Т. С., Козаченко І. В.	РЕПРОДУКТИВНА ЗДАТНІСТЬ ВИДІВ І СОРТІВ РОДУ <i>CHRYSANTHEMUM</i>	195
Попович Л. В.	АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ДЕРЕВНИХ НАСАДЖЕНЬ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЧАСТИНИ НАЦІОНАЛЬНОГО ДЕНДРОПАРКУ «СОФІЇВКА» – НАН УКРАЇНИ....	197
Собченко В. Ф.	ЗБАГАЧЕННЯ КОЛЕКЦІЙ ДЕКОРАТИВНИХ РОСЛИН КВАРТАЛУ №5 НАЦІОНАЛЬНОГО ДЕНДРОЛОГІЧНОГО ПАРКУ «СОФІЇВКА» – НАН УКРАЇНИ.....	199
Туровцева Н. М., Васін В. А., Писанець З. Г.	КОЛЕКЦІЯ СОРТІВ ПІВНИКІВ БОРІДКОВИХ «FOREST CITY» МЕЛІТОПОЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ ПРИ СТВОРЕННІ КВІТНИКІВ.....	206
Черняк В. М., Гавриленко О. М., Черняк А. В.	МИНУЛЕ І СУЧАСНЕ: ПЕЙЗАЖНІ ПАРКИ ДМІКЛЕРА НА ВОЛИНО-ПОДІЛЛІ (УКРАЇНА)....	208
Цимбровська Л. О., Рудюк М. Х.	БУДІВНИЧІ ПАРКУ «СОФІЇВКА».....	210
Шпак В. П.	ВИКОРИСТАННЯ ІНТРОДУЦЕНТІВ У МАНЬКІВСЬКОМУ ЛІСНИЦТВІ ДП «УМАНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	215

БІОЛОГІЯ

Батора О. М.	ЗИМОСТІЙКІСТЬ ЯСЕНА ЗВИЧАЙНОГО ТА ЙОГО ДЕКОРАТИВНИХ ФОРМ.....	219
Вітенко В. А.	КОЛЕКЦІЯ ДЕКОРАТИВНИХ ФОРМ <i>MORUS ALBA</i> L. УМАНСЬКОГО НУС.....	222

Данченко С. І., Шемякін М. В.	ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ПОЛЕЗАХИСНИХ ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ.....	224
Зозуля І. В., Білоус В. І.	СТАН ПРЕДСТАВНИКІВ РОДУ ЯЛИНА (<i>PICEA DIETRICH</i>) В НАСАДЖЕННЯХ НДП «СОФІЙКА» НАН УКРАЇНИ.....	226
Іваннікова Н. М.	СИСТЕМА РОДУ <i>ACTINIDIA</i> LINDL.....	228
Івашенко І. Є.	ВИЗНАЧЕННЯ ПОСУХОСТІЙКОСТІ ТА ВОДНОГО РЕЖИМУ ХВОЇ <i>THUJA PLICATA</i> DON.....	230
Ішук Г. П.	СИСТЕМА РОДУ <i>JUGLANS</i> L.....	233
Кравченко В. С.	ДИНАМІКА ФОРМУВАННЯ СУХОЇ МАСИ РОСЛИН ПШЕНИЦІ ЯРОЇ.....	236
Красьвська Л. С., Шкатула Ю. М.	АГРОЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ КВАСОЛІ.....	238
Краснов В. П., Ковальчук І. Ю.	РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ ДИКОРΟΣЛИХ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН В УМОВАХ РАДІОАКТИВНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ЛІСІВ.....	239
Красноштан І. В.	ЗМІНА ВМІСТУ КАЛІЮ У ВЕГЕТУЮЧІЙ СФЕРІ <i>QUERCUS ROBUR</i> L. ВНАСЛІДОК ВПЛИВУ ФІЗІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН.....	242
Кульбійський В. Л.	ФІЛОГЕНЕЗ РОДУ <i>CATALPA</i> SCOP.....	244
Курка С. С.	ВІДНОШЕННЯ <i>SOPHORA JAPONICA</i> L. ДО СВІТЛА.....	247
Мазуренко В. Д.	СТІЙКІСТЬ ПРЕДСТАВНИКІВ РОДУ <i>ROBINIA</i> L. ДО ПОШКОДЖЕНЬ ШКІДНИКАМИ ТА ХВОРОБАМИ В УМОВАХ ІНТРОДУКЦІЇ.....	249
Масловата С. А.	МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОДУ В'ЯЗ (<i>ULMUS</i> L.).....	251
Миколайко І. І.	ОЦІНКА ДЕКОРАТИВНОСТІ ГЕНОТИПІВ <i>HIPPURHAE RHAMNOIDES</i> L. В ПРАВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	254
Парубок М. І., Адаменко С. А.	ОЦІНКА ДЕКОРАТИВНОСТІ <i>PIMUS NIGRA</i> ARN. В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	257
Пиж'янова А. А., Балабак А. Ф., Кравець Т. О.	СИСТЕМАТИКА РОДУ ЧОРНИЦІ (<i>FASCINIUM</i> L.).....	259
Постовіток В. В., Коваль С. А.	ВИХІД САДЖАНЦІВ САМШИТУ ВІЧНОЗЕЛЕНОГО ІЗ СТЕБЛОВИХ ЖИВЦІВ У РОЗСАДНИКУ ДП «ЛЛІНЕЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАСТВО».....	261

Данченко Є. І., Шемякін М. В.	ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ПОЛЕЗАХИСНИХ ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ.....	224
Зозуля І. В., Білоус В. І.	СТАН ПРЕДСТАВНИКІВ РОДУ ЯЛИНА (<i>PICEA DIETRICH</i>) В НАСАДЖЕННЯХ НДП «СОФІЇВКА» НАН УКРАЇНИ.....	226
Іваннікова Н. М.	СИСТЕМА РОДУ <i>ACTINIDIA</i> LINDL.....	228
Івашенко І. Є.	ВИЗНАЧЕННЯ ПОСУХОСТІЙКОСТІ ТА ВОДНОГО РЕЖИМУ ХВОЇ <i>THUJA PLICATA</i> DON.....	230
Іщук Г. П.	СИСТЕМА РОДУ <i>JUGLANS</i> L.....	233
Кравченко В. С.	ДИНАМІКА ФОРМУВАННЯ СУХОЇ МАСИ РОСЛИН ПШЕНИЦІ ЯРОЇ.....	236
Краєвська Л. С., Шкатула Ю. М.	АГРОЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ КВАСОЛІ.....	238
Краснов В. П., Ковальчук І. Ю.	РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ ДИКОРΟΣЛИХ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН В УМОВАХ РАДІОАКТИВНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ЛІСІВ.....	239
Красноштан І. В.	ЗМІНА ВМІСТУ КАЛІЮ У ВЕГЕТУЮЧІЙ СФЕРІ <i>QUERCUS ROBUR</i> L. ВНАСЛІДОК ВПЛИВУ ФІЗИОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН.....	242
Кульбійський В. Л.	ФІЛОГЕНЕЗ РОДУ <i>CATALPA</i> SCOP.....	244
Курка С. С.	ВІДНОШЕННЯ <i>SOPHORA JAPONICA</i> L. ДО СВІТЛА.....	247
Мазуренко В. Д.	СТІЙКІСТЬ ПРЕДСТАВНИКІВ РОДУ <i>ROBINIA</i> L. ДО ПОШКОДЖЕНЬ ШКІДНИКАМИ ТА ХВОРОБАМИ В УМОВАХ ІНТРОДУКЦІЇ.....	249
Масловата С. А.	МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОДУ В'ЯЗ (<i>ULMUS</i> L.).....	251
Миколайко І. І.	ОЦІНКА ДЕКОРАТИВНОСТІ ГЕНОТИПІВ <i>HIPPORHAE RHAMNOIDES</i> L. В ПРАВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	254
Парубок М. І., Адаменко С. А.	ОЦІНКА ДЕКОРАТИВНОСТІ <i>PINUS NIGRA</i> ARN. В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	257
Пиж'янова А. А., Балабак А. Ф., Кравець Т. О.	СИСТЕМАТИКА РОДУ ЧОРНИЦІ (<i>FASSINIUM</i> L.).....	259
Постовіток В. В., Коваль С. А.	ВИХІД САДЖАНЦІВ САМШИТУ ВІЧНОЗЕЛЕНОГО ІЗ СТЕБЛОВИХ ЖИВЦІВ У РОЗСАДНИКУ ДП «ДЛІНЕЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	261

Пушка І. М., Величко Ю. А.	РЕПРОДУКТИВНА ЗДАТНІСТЬ ОКРЕМИХ КУЩОВИХ РОСЛИН РОДИНИ <i>ROSACEAE</i> JUSS., ІНТРОДУКОВАНИХ В УМОВИ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	263
Пюрко О. Є. Туровцева Н. М. Писанець З. Г.	СПЕЦИФІЧНІСТЬ ПЕРЕДПОСІВНОГО ЗАГАРТУВАННЯ ОГРКІВ ПРИ ВИРОЩУВАННІ В ТЕПЛИЧНИХ УМОВАХ І ЗАКРИТОМУ ҐРУНТІ.....	266
Росул Н. І.	ФЛОРА ОКОЛИЦЬ СЕЛА НЕВИЦЬК (ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ).....	269
Свистун О. В., Парубок М. І.	КЛОКИЧКА ПЕРИСТА (<i>STARPUYELA PINNATA</i> L.) – ПЕРСПЕКТИВНИЙ ВИД ДЛЯ ДЕКОРАТИВНОГО ОЗЕЛЕНЕННЯ.....	271
Сокур А. Л., Білоус В. І.	ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ДЕРЕВНИХ НАСАДЖЕНЬ В 7 КВАРТАЛІ НАЦІОНАЛЬНОГО ДЕНДРОПАРКУ "СОФІЇВКА" – НАН УКРАЇНИ.....	273

ЕКОЛОГІЯ

Безділь Р. В. Дзюба Д. О.	ЯКІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА КРОЛЯЧОГО ҐНОЮ.....	275
Булавко О. В., Шкатула Ю. М.	АГРОЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЮ НАСННЯ КВАСОЛІ.....	276
Бутило А. П.	ВПЛИВ СИСТЕМИ УТРИМАННЯ ҐРУНТУ НА ВРОЖАЙНІСТЬ ПОВТОРНОЇ КУЛЬТУРИ ЯБЛУНИ ЗА РІЗНИХ ЇЇ ФОНІВ.....	278
Гнатів П. С.	ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АДАПТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДЕРЕВНИХ ЕКЗОТІВ.....	280
Гончарук Б. М., Курка С. С.	СУЧАСНИЙ СТАН ЛІСОКУЛЬТУРНОГО ВИРОБНИЦТВА У ДП «ГОЛОВАНІВСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	282
Дрозда В. Ф., Гойчук А. Ф., Розенфельд В. В., Дудка С. О.	ОСОБЛИВОСТІ СЕЗОННОГО РОЗВИТКУ ТА КОНТРОЛЬ ЧИСЕЛЬНОСТІ ЖОЛУДЕВИХ ПЛОДОЖЕРОК (<i>LEPIDOPTERA, TORTRICIDAE</i>).....	285
Жовталок О. В., Шемякін М. В.	СТАН ПОЛЕЗАХИСНИХ ЛІСОВИХ СМУГ В «ГОРОДИЩЕРАЙКОМУНЛІС».....	287
Заморський О. О., Мамчур В. В.	ПРОЕКТ ОЗЕЛЕНЕННЯ ПРИСАДИБНОЇ ДИЛЯНКИ З ВИКОРИСТАННЯМ РІЗНИХ СОРТІВ ТРОЯНДІ СТАНСЬКЕ УМАНСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	290

Кашев Д. В., Іщук Г. П.	ЛІСІВНИЧА ОЦІНКА СТАНУ ПОЛЕЗАХИСНИХ ЛІСОВИХ СМУГ С. КИВАЧІВКА ТЕПЛИЦЬКОГО РАЙОНУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	295
Кириленко Л. В.	ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ КОЗЛЯТНИКУ СХІДНОГО ЗАЛЕЖНО ВІД ІНОКУЛЯЦІЇ.....	297
Коваленко Б. П.	ЧИННИКИ ДИНАМІКИ ЧИСЕЛЬНОСТІ МИС- ЛИВСЬКИХ ТВАРИН У ЛІСОВИХ МАСИВАХ.....	299
Коваль М. А.	МІСТО – МРІЯ.....	301
Конопелько І. С., Кирилюк В. П.	ЗРОШЕННЯ РОЗСАДНИКА ЛІСОВИХ КУЛЬТУР ДП «ІЛЛІНЕЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	303
Корілова Н. А.	ОЦІНКА ВПЛИВУ ЕКСТРАКТІВ ДЕРЕВ ТА КУ- ЩІВ НА ПРОРОСТАННЯ НАСІННЯ ЛІКАРСЬ- КИХ РОСЛИН.....	306
Краснов В. П., Мінчук І. В.	РОЗПОДІЛ СУМАРНОЇ АКТИВНОСТІ ¹³⁷ Cs У НАДЗЕМНІЙ ФІТОМАСІ СОСНОВИХ ДЕРЕВО- СТАНІВ.....	308
Кудініч П. О., Коваль С. А.	СТВОРЕННЯ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР В ДП «ЧЕРКА- СЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	309
Кульбанська І. М.	ДО ПИТАННЯ ПРО ПАТОЛОГІЮ ЯСЕНА ЗВИЧАЙНОГО В УКРАЇНІ.....	312
<u>Мороз П. І.</u> , Шлапак В. П.	ЕТАПИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СІЛЬГОСПВУЗУ.....	314
Огородник С. В., Остапчук О. С.	ЛІСОКУЛЬТУРНЕ ВИРОБНИЦТВО СОСНИ ЗВИ- ЧАЙНОЇ (<i>PINUS SILVESTRIS</i> L.) В УМОВАХ ДП «УМАНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	316
Паламарчук А. В., Шкатула Ю. М.	АГРОЕКОЛОГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ГОРОХУ В СТА- ЛОМУ РОЗВИТКУ АГРОСФЕРИ.....	319
Пушкарьова- Безділь Т. М., Пастушенко С. П.	ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ БІОТЕСТУВАННЯ ДЛЯ БІОМОНІТОРИНГУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ҐРУНТІВ.....	321
Рослий О. М., Кирилюк В. П.	ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ І ЗРОШЕННЯ РОЗСА- ДНИКА ДЕКОРАТИВНИХ ТА ЛІСОВИХ КУЛЬ- ТУР.....	323
Сонько С. П., Голубкіна О. М.	ІНТРОДУКЦІЯ ЯК РІЗНОВИД ЕКОЛОГІЧНОГО ЗБУРЕННЯ ПРИРОДНИХ ЕКОСИСТЕМ.....	326
Тарасюк Т. В., Шемякін М. В.	СТАН ПОЛЕЗАХИСНИХ ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ В УМОВАХ ФГ «ЧИСТА КРИНИЦЯ» ГАЙСИН- СЬКОГО РАЙОНУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАС- ТІ.....	327

Турко В. М., Вишневський А. В.	ПРИРОДНЕ ПОНОВЛЕННЯ СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ У БОРОВИХ УМОВАХ РІВНЕНСЬКОГО ПОЛІС- СЯ.....	330
Шейгас І. М.	ПРО НЕОБХІДНІСТЬ РЕГІОНАЛЬНОГО ПРИН- ЦИПУ ПРОЕКТУВАННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ УПОРЯДКУВАННЯ МИСЛИВСЬКИХ УГІДЬ.....	332
Шлапак А. В.	МЕТОДИКА ПОКАЗНИКІВ ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ДЕРЕВНИХ НАСАДЖЕНЬ ОБ'ЄКТІВ І ТЕРИТО- РІЙ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ УКРАЇ- НИ	335
Шлапак В. В., Руденко І. П.	ОСОБЛИВОСТІ ЗАЛІСНЕННЯ ПІЩАНОЇ ТЕРАСИ ЧИГИРИНСЬКОГО БОРУ.....	344
Ющак І. О., Білоус В. І.	ЕСТЕТИЧНА ОЦІНКА СТАНУ ДЕРЕВНИХ НА- САДЖЕНЬ 17 КВАРТАЛУ НДП «СОФІЇВКА» – НАН УКРАЇНИ.....	346

ВІТАННЯ, ХРОНІКА

Шлапак В. П.	МОРОЗ О. К.: ЦАРИЦЯ ТРОЯНД В «ПЕРЛИНІ «СОФІЇВКИ».....	348
Шлапак В. П., Мостов'як І. І.	ДО 170-РІЧЧЯ КАФЕДРИ ЛІСОВОГО ГОСПО- ДАРСТВА: ІСТОРІЯ, СЛАВЕТНІ ІМЕНА...	354
Рудюк М. Х.	ДО 168-РІЧНИЦІ ОПУБЛІКУВАННЯ ПРАЦІ ТЕО- ДОРА ТЕМЕРІ «ПУТІВНИК ПО СОФІЇВЦІ».....	407

СТОРІНКИ ПАМ'ЯТІ

Шлапак В. П., Балабак А. Ф., Шемякін М. В., Кирилюк В. П.	ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА БІЛОУСА ВАСИЛЯ ІВА- НОВИЧА.....	411
Рудюк М. Х.	ЛАРИСА ОЛЕКСАНДРІВНА ЦИМБРОВСЬКА: ЗАВДУВАЧ МУЗЕЮ УНУС, МИСТЕЦТВОЗНА- ВЕЦЬ.....	413

КОЛЕКЦІЯ СОРТІВ ПІВНИКІВ БОРІДКОВИХ «FOREST CITY» МЕЛІТОПОЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ ПРИ СТВОРЕННІ КВІТНИКІВ

Н. М. ТУРОВЦЕВА, к. с.-г. наук, доцент

В. А. ВАСІН, к. б. наук, ст. викладач;

З. Г. ПИСАНЕЦЬ, ст. викладач;

Мелітопольській державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Півник гібридний, або півник борідковий (*Iris hybrid, barabata*) – рід об'єднує понад 30000 сортів, отриманих у результаті складного схрещування півника германського з іншими видами роду. Загальна риса усіх представників виду – наявність розсіяних або зібраних у повздовжню смужку (борідку) волосків на зовнішніх долях оцвітини. Рослини за висотою варіюють від 30 до 100 см і вище та відрізняються великим різноманіттям забарвлення квіток.

Нами під час обстеження квітників «Forest city» Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького було виявлено 11 сортів, які належать до класу Борідкові. Із 11 сортів класу Борідкових півників 8 сортів – із групи високих борідкових півників (STB), 2 сорти із групи середньорослих борідкових півників (IB) та 1 сорт із групи карликових борідкових півників (MDB).

Група високих борідкових півників з квітконосом, що перевищує 70 см (Tall bearded Irises).

Сорт Емма (Emma) – квітка чисто-біла.

Сорт Зимнєє утро (Zimnee Utro) – квітка чисто-біла з червонуватою борідкою.

Сорт Гей Пересол (Gay Parasol) – внутрішні долі оцвітини світло-голубі, зовнішні долі густо-фіолетові.

Сорт Маргарита (Margarita) – внутрішні долі оцвітини майже білі, зовнішні долі інтенсивно голубі.

Сорт Уебеш (Wabash) – внутрішні долі оцвітини світло-голубі, зовнішні долі інтенсивно голубі.

Сорт Голден Променейд (Golden Promenade) – квітка світло-жовта.

Сорт Золоте руно (Zolotoje Runo) – квітка насичено-жовтого забарвлення.

Сорт Спартен (Spartan) – квітка коричнево-оранжевого забарвлення.

Група середньорослих борідкових півників (Intermedia bearded Irises).

1 група (*Intermediate Bearded IB*) – півники, що найраніше зацвітають, з квітками діаметром від 7,5 до 12,5 см.

Сорт Роз Гармоні (Rose Harmoni) – квітка бордово-червона.

3 група (*Border Bearded BB*) – бордюрні борідкові півники, які пізно зацвітають, з квітами діаметром 7,5–12,5 см та більшими.

Сорт Блек Драгі (Black Dragon) – квітка насичено-темно-фіолетова ("чорна" бархатиста).

Група карликових борідкових півників (*Dwarf bearded Irises*)

І група (*Miniature Dwarf Bearded MDB*) – мініатюрні карликові борідкові півники, які найраніше зацвітають, з квітконосом до 25 см, який формує одну, рідко дві квіткі.

Сорт Форест Лайт (*Forest Light*) – квітка золотисто-жовтого забарвлення.

Для сортів борідкових півників виділяють ранній, середній та пізній строки цвітіння.

Строки цвітіння варіюють та залежать від конкретних регіональних кліматичних і погодних умов.

Враховуючи строки цвітіння сортів півників борідкових в умовах степової зони півдня України, для створення клумб з більш тривалим періодом цвітіння досліджувані сорти ми розділили на такі групи:

- ранньоквітучі – Форест Лайт;
- середньоквітучі – Роз Гармоні, Блек Драгі;
- пізньоквітучі – Емма, Зимнєє утро, Гей Пересол, Маргарита, Уебеш, Голден Променейд, Золоте руно, Спартен.

Різниця за датами початку цвітіння досліджуваних сортів в умовах Мелітополя за роки спостережень склала 10–15 днів.

Велике різноманіття сортів півника борідкового, використовуваних у культурі, робить цю культуру однією з найбільш популярних у квіткарів. Сухолюбні та низькорослі сорти півника борідкового вирощують у рокаріях. Часто середньорослі та низькорослі сорти півників використовують у міксбордерах, у змішаних насадженнях, великі рослини надзвичайно красиві у солітерних насадженнях.

Півник борідковий добре поєднується з різними видами седуму, ломикаме-нем, вкрапленнями крокусів, золотарником, півонією і навіть лавандою. Під час добору рослин-партнерів необхідно враховувати екологічні вимоги виду. Під час спільних насаджень півників борідкових з іншими багаторічниками слід добирати їх таким чином, щоб вони не перевищували півники за висотою та не затінювали їх, а коренева система знаходилася глибше, ніж корені борідкових півників.

Кращими ґрунтами для борідкових півників є легкі суглинки, проте потрібно відзначити, що й на супіщаних ґрунтах, які наявні на нашій ділянці, вони також добре зростають. На багатих органічними речовинами ґрунтах рослини розвивають потужну вегетативну масу, тоді як цвітіння погіршується.

Серед борідкових півників нема гідрофітів, що також є позитивним чинником для створення квітників у степовій зоні півдня України. Разом з тим, потрібно враховувати, що у фазу цвітіння у рослин виникає підвищена потреба у поливанні, яке у нашій зоні краще проводити у вечірні години. Поливання у цей період дозволить подовжити строк цвітіння.